

ת"פ (ירושלים) 20500-08-24 - מדינת ישראל נ' זייד אל עטיאת

ת"פ (ירושלים) 20500-08-24 - מדינת ישראל נ' זייד אל עטיאת ואח'מחוזי ירושלים

ת"פ (ירושלים) 20500-08-24

מדינת ישראל

נגד

1. זייד אל עטיאת (עציר)

2. אסמאעיל אבו דאהוך

ע"י ב"כ עו"ד יעקב סבג ויצחק שילה

בית המשפט המחוזי בירושלים

[22.07.2025]

כבוד השופטת חנה מרים לומפ

גזר דין

רקע

1. נאשם 2 אסמאעיל אבו דאהוך (להלן: "הנאשם") הורשע לאחר שמיעת ראיות, בהכרעת דין מפורטת שניתנה ביום 30.6.25, בביצוע עבירות של כניסה והתפרצות לבית מגורים בכוונה לבצע גניבה או פשע לפי סעיף 406(ב) ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), שוד לפי סעיף 402(ב) ביחד עם סעיף 29 לחוק, וריבוי עבירות של כניסה או ישיבה בישראל שלא כחוק לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952 (להלן: "חוק הכניסה לישראל").

2. כתב האישום בו הורשע הנאשם נפתח בחלק כללי אשר נכתב בו, כי בתאריך 7.10.23 פתח ארגון הטרור "חמאס" במלחמה על מדינת ישראל, במסגרתה פלשו לשטחה מחבלים רבים וביצעו מעשי טבח ומעשי זוועה באזרחיה. בעקבות כך, הוכרז במדינת ישראל מצב מלחמה אשר נותר בעינו גם במועד הרלוונטי לכתב האישום. באותו מועד, הנאשמים היו תושבי האזור אשר לא החזיקו באישור כניסה או שהייה כחוק בישראל, והנאשם אף נהג להיכנס לישראל לעתים תכופות, מבלי שהיה לו היתר כדין.

3. על פי עובדות כתב האישום, בתקופה הרלוונטית עבד מוחמד זאיד (להלן: "זאיד") כמנקה בביתם של ח"מ (ילידת 1952) ושל א"מ (יליד 1943) (להלן: "המתלוננים"), המתגוררים ברחוב נלסון גליק 15 בשכונת רמות בירושלים (להלן: "הבית"). עובר ליום 7.7.24, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, פנה נאשם 1 לזאיד ואמר לו שבכוונתו לשדוד בית מגורים. זאיד בתגובה מסר לנאשם 1 את מיקומה המדויק של הכספת בחדר השינה בבית (להלן: "הכספת"). נאשם 1 התחייב בפני זאיד להעביר לו חלק מהרווח שיתקבל כתוצאה מהשוד.

4. ביום 7.7.24 בשעה 04:19 או בסמוך לכך, בשעה שאינה ידועה במדויק למאשימה, נכנסו הנאשמים לישראל מבלי שהיה להם היתר כדין, והגיעו ביחד עם שני אחרים שזהותם אינה ידועה למאשימה (להלן: "האחרים"), כשהנאשם והאחרים רעולי פנים, לאחר שהצטיידו במוט ברזל. הנאשם ושני האחרים נכנסו לבית ולקחו שני מקלות הליכה מעץ שהונחו במעמד בכניסה לבית (להלן: "המקלות"). בהמשך, הם חיטטו בארונות בחדרים בבית וחיפשו חפצים יקרי ערך. באותה העת, שהה נאשם 1 בקרבת מקום לבית, תצפת על המתרחש והדריך את הנאשם והאחרים במהלך פריצתם לבית. לאחר שנכנסו הנאשם והאחרים לבית, הוסיף הנאשם לשוחח עם האחרים בטלפון, כיוון אותם לכספת, דיווח להם על תנועת העוברים והשבים ודרש מהם להזדרז במעשיהם.
5. במהלך שהותם של הנאשם והאחרים בחדר השינה של המתלוננים, הקיצה המתלוננת ח"מ משנתה והבחינה באחרים, כשהם רעולי פנים, מדברים ביניהם בערבית ואוחזים במקלות ובמוט ברזל בצורה מאיימת ועומדים בצמוד ל-א"מ. אחד מהאחרים היסה את המתלוננת שוב ושוב לבל תרים את קולה ושאל אותה שוב ושוב היכן המפתח של הכספת. המתלוננת שחששה לחייה ולחיי א"מ הישן, השיבה שאינה יודעת היכן המפתח לכספת, וביקשה בתחינה מהנאשם ומהאחרים לקחת את הכספת וללכת. הנאשם והאחרים ניסו לפרוץ את הכספת באמצעות מוט הברזל כשהם עומדים קרוב לראשו של המתלונן, ובשלב מסוים הוא התעורר משנתו והבחין במתרחש. בשלב זה, עקרו הנאשם והאחרים בכוח את הכספת מן הקיר באמצעות מוט ברזל ונמלטו מהמקום. הנאשמים והאחרים נטלו ונשאו את הכספת ובה תכשיטים וכסף זר בשווי כ-30,000 ₪, וכן נטלו ונשאו חרב יקרת ערך שהונחה בארון באחד מחדרי השינה בבית. בסיום השוד, תיאם נאשם 1 שיאספו אותו ואת הנאשם והאחרים לכיוון ביתו בכפר בית איכסא, לפגוש את זאיד וכן תיאם את חלוקת הרכוש.
6. יצוין, כי עניינו של נאשם 1 הסתיים לאחר שזה הגיע להסדר טיעון סגור עם המאשימה, לפיו הוא הורשע בעבירות של התפרצות לבית מגורים ושוד ובשתי עבירות של כניסה לישראל שלא כחוק. הושת עליו עונש של מאסר בפועל למשך ארבע שנים. בנוסף, הופעל עונש מאסר על תנאי בן שנה, חציו במצטבר וחציו בחופף, הושתו עליו סך הכל 4.5 שנות מאסר, מאסר על תנאי, ופיצוי למתלוננים בסך 10,000 ₪.
- ראיות לעונש
7. ב"כ המאשימה הגישה גיליון רישום פלילי של הנאשם, אשר ממנו עולה שהנאשם צבר לחובתו שתי הרשעות קודמות. בשנת 2017 הורשע בבית דין צבאי בשתי עבירות של הפרת הכרזת שטח, בעבירה סיוע להפרעת שוטר ובעבירת החזקת סכין שלא למטרה כשרה, ונידון למאסר בפועל לתקופה של 45 יום, מאסר על תנאי וקנס. בנוסף, בשנת 2018 הורשע בבית משפט שלום בעבירות של כניסה או ישיבה בישראל שלא כחוק והתפרצות לבית מגורים/תפילה כדי לבצע עבירה, ונידון למאסר בפועל לתקופה של 10 חודשים, לצד מאסר על תנאי ופיצוי לנפגע העבירה.

8. נוסף על כך, הגישה ב"כ המאשימה הצהרת נפגעת עבירה, אשר ממנה עולה כי האירוע היה עבודה ועבור בעלה טראומתי ומפחיד. נפגעת העבירה תיארה כיצד הם התעוררו באמצע הלילה, ראו אנשים רעולי פנים דוברי שפה שהם אינם מבינים וחשו לחץ ופחד. עוד מסרה, כי האירוע השפיע על תחושת הביטחון שלהם באופן כללי ובעיקר בלילה, מאחר שהם מתקשים לישון בשל תחושת דריכות. כתוצאה מכך, הם הוסיפו אמצעי בטיחות לביתם. צוין, כי מעבר לרכוש שנגנב, לנזק הכספי ולנזק מהפריצה עצמה לבית, נלקח גם רכוש בעל ערך סנטימנטלי רב, כמו מזכרות שרכשו ושקיבלו מקרוביהם, והדבר גרם להם לכאב רב.

טיעוני הצדדים לעונש

9. ב"כ המאשימה טענה, כי מעשיו של הנאשם נעשו בצוותא חדא, תוך תכנון מראש ובתחכום, לאחר שהתקבל מידע מקדים אודות הכספת בביתם של המתלוננים. הנאשם ושותפיו הצטיידו בכלי פריצה ולום ברזל והגיעו בשעת לילה מאוחרת עם מסכות על פניהם, ונכנסו ללא הפרעה לביתם של זוג קשישים עת שהם ישנם במיטתם. היא ציינה, כי השוד בוצע מספר חודשים בודדים לאחר אירועי השבעה באוקטובר 2023, אשר כפי שעולה מהודעות המתלוננים, פריצתם בשעת לילה מאוחרת של רעולי פנים לביתם המדברים בשפה הערבית, גרמה להם לחשוש לחייהם, שכן הם לא ידעו אם מדובר בשוד או באירוע אחר. נטען, כי חלקו של הנאשם בביצוע העבירה הוא דומיננטי ופעיל, ומדובר באירוע ברף החמור של מעשה השוד.

10. עוד עמדה ב"כ המאשימה על הנזק שנגרם כתוצאה מהעבירה כמתואר בכתב האישום לעיל, בצינה כי נוסף לערך הכספי הרב ישנו גם נזק בדמות אובדן חפצים יקרי ערך בעלי ערך סנטימנטלי, שפעמים רבות עולה על הערך הכספי. כמו כן, מעבר לנזק הכלכלי, תחושת הביטחון של המתלוננים נפגעה ומצבם הנפשי בעקבות האירוע נפגע אף הוא. ב"כ המאשימה הגישה פסיקה, אשר לשיטתה מייצגת את מדיניות הענישה הנוהגת במקרים הדומים למקרה דנן, בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה. סופו של דבר, עתרה ב"כ המאשימה לקביעת מתחם עונש הולם הנע בין 4.5 ל-7 שנות מאסר, לצד ענישה נלווית.

11. ביחס למיקום העונש בתוך המתחם- ב"כ המאשימה טענה שהנאשם בחר לנהל הליך הוכחות, לא שיתף פעולה עם רשויות החוק, כפר באשמה ולא לקח אחריות למעשיו. כמו כן, היא טענה שעברו הפלילי מלמד כי אין מדובר בהסתבכות ראשונה של הנאשם עם החוק, ואף לא במקרה ראשון שבו הוא מורשע בעבירות מסוג זה. לעניין חלקו של הנאשם ביחס לזה של נאשם 1, נטען כי האחרון תצפת מחוץ לבית והנחה את הנאשם והאחרים היכן נמצאת הכספת, כך שחלקו שונה מזה של הנאשם, ששהה בתוך בית המתלוננים עם לום ברזל יחד עם אחרים ואיים עליהם להיות בשקט. עוד ציינה, שנאשם 1 לקח אחריות וחסך בזמן שיפוטי בכך שהודה והורשע במסגרת הסדר טיעון סגור. נוסף על כך, ציינה שהוגש כתב אישום גם נגד זאיד, המנקה של הבית, אשר הודה במסגרת הסדר טיעון וטרם נגזר דינו. בהינתן כל אלה, ב"כ המאשימה ביקשה למקם את עונשו של הנאשם באמצע המתחם, נוכח עברו הפלילי ושיקולי הרתעת היחיד והרבים, ולהטיל עליו עונש של 5.5 שנות מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי מרתיע ופיצוי משמעותי לנפגעי העבירה.

12. מנגד, טען ב"כ הנאשם כי מבלי להקל ראש בחומרת העבירות, הרי שחרף אופי עבירות השוד וההתפרצות, למעט נטילת הרכוש לא בוצע שימוש בנשק, לא הופעלה כלפי המתלוננים הקשישים אלימות פיזית ולא נגרמה להן פגיעה גופנית. לטענתו, מעורבותו של הנאשם בעבירה שולית, הוא לא יזם ולא תכנן אותה, לא החזיק באמצעים ולא איים על הקורבנות, בעוד שנאשם 1 הוא זה אשר הוביל את מעשה ההתפרצות, גייס את האנשים הדרושים לביצועה, אסף את המידע ותכנן והוציא לפועל את התכנית.

13. ב"כ הנאשם הוסיף וטען, ביחס לנסיבותיו האישיות של הנאשם, כי מדובר בצעיר בן 28 בלבד, רווק, בן למגזר הבדואי אשר אביו נפטר כשהיה צעיר והנאשם נטל על עצמו את עול הפרנסה והתמיכה במשפחתו, כולל אחיו הקטינים. עוד טען, כי הגם שלנאשם ישנו עבר פלילי, מדובר בהרשעה משנת 2018 בעבירת רכוש בודדת שהוא ריצה את עונשו בגינה, ולא עומדים ותלויים נגדו מאסרים מותנים כלשהם. עוד הוסיף, כי חרף עברו הפלילי מדובר בצעיר שעומד בפתח חייו, אשר הביע נכונות להשתלב בתהליך טיפולי-שיקומי, ויש מקום לבחון את שילובו בתכנית שכזו במסגרת שירות בתי הסוהר, כך שיקטן הסיכון להישנות העבירה.
14. ב"כ הנאשם הגיש פסיקה לתמיכה בטענותיו, ושב והדגיש שאף שמדובר בשוד בצוותא של קשישים, במקרה דנן לא נגרם לנפגעי העבירה נזק פיזי. על כן, עתר לקביעת מתחם עונש הולם הנע בין 10 ל-18 חודשי מאסר בפועל, ולהשית על הנאשם עונש ברף התחתון של מתחם העונש ההולם, אשר אינו עולה על מחצית העונש שנגזר על נאשם 1.
15. הנאשם בדבריו האחרונים מסר, כי הוא מצטער ומתחרט על מעשיו, וכי מדובר בטעות, והבטיח שלעולם לא יחזור על מעשים אלה.
- דיון והכרעה
16. בהתאם לסעיף 40ב לחוק העיקרון המנחה בענישה הוא הלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.
17. הערך החברתי המוגן בבסיס העבירה של התפרצות למקום מגורים בכוונה לבצע גניבה או פשע הוא ההגנה על רכושו של אדם, אך מעבר לכך, ישנה פגיעה חמורה בתחושת הביטחון האישי ובפרטיותו של נפגע העבירה, וכן קיים חשש לעימות בין מבצע העבירה לבעלי הדירה, אשר בענייננו גם התממש. אשר לעבירת השוד, זו באה להגן על שלמות הגוף, על קניינו של אדם, על שלוות הנפש וכן על תחושת הביטחון האישית שלו ועל ביטחון הציבור, שכן מעשים אלה חותרים תחת קיומה של חברה מתוקנת, המחויבת לשמירת החוק והסדר ולהגנה על אזרחיה מפני פשיעה. על רקע זה הודגש בפסיקה הצורך בענישה ההולמת חומרה זו.
18. ביטוי נוסף לחומרה שבעבירות אלה ניתן ללמוד מכך שהעונש המרבי הקבוע לצד עבירת ההתפרצות בה הורשע הנאשם הוא של 7 שנות מאסר, וזה של עבירת השוד בנסיבות מחמירות עומד על 20 שנות מאסר.

19. על החומרה היתרה בעבירת שוד, ועל העונש ההולם שיושת על מבצעה, בדמות מאסר מאחורי סורג ובריא, ניתן ללמוד, בין היתר, מע"פ 475/20 סורני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (13.7.22): "בית משפט זה עמד לא אחת על חומרת עבירת השוד אשר מערערת את תחושת הביטחון הציבורית, ופוגעת בקניינם, ולעיתים אף בגופם, של אנשים תמימים אשר נקרו מבלי משים בדרכו של השודד. בשל חומרה זו, מדיניות הענישה הנוהגת היא לגזור עונשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריא בעבירה זו, אף במקרים בהם לא נגרמה פגיעה פיזית משמעותית לקרבן העבירה" (הוסרו הפניות לשם הקלה על שטף הקריאה - ח.מ.ל.).
20. לעניין זה יפים דברי כב' השופט נ' הנדל בע"פ 3907/10 נעאמנה נגד מדינת ישראל (23.03.11): "עבירת השוד היא מן הותיקות שבעבירות הפליליות. מימי קדם ועד ימינו, רבו האנשים שערכו בינם לבין עצמם חשבון של סיכויי ההצלחה מול הסיכונים הכרוכים, ונענו לפיתוי הכספי הכרוך באירוע אלים קצר טווח. כנגד פיתוי זה, נאלצה כל חברה אנושית למצוא את הדרכים להיאבק נגד הפגיעה החמורה בה וביחידה".
21. בנוסף, חומרה יתירה הובעה בפסיקה ביחס לעבירות שוד, המבוצעות כלפי קשישים שיכולתם להתגונן מוגבלת וחולשתם הפיזית מחייבת להעניק להם הגנה ההולמת, מתוך רצון להבטיח כי גם בערוב ימיהם לא יהפכו הפקר למעשי בריונות ולא תיפגע איכות חייהם. ביתר שאת, שעה שהעבירה מבוצעת בביתם שהוא מבצרם. הגנה זו, באה לידי ביטוי בהטלת עונשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריא לתקופות ארוכות. לעניין זה נאמר בע"פ 2163/05 אלייב ואח' נ. מדינת ישראל, (12.12.05):
- "חברה שבה תחושת הביטחון האישי של בניה ובנותיה, ובמיוחד החלשים שבהם, כגון קשישים, מעורערת - זקוקה לשיקום ולחיזוק, כדי שתחושה ראויה תשוב על כנה. זו תפיסת החוק והסדר, law and order, שתושבי המדינה מצפים לה ומייחלים כי רשויות הממשל יתנו לה מענה ופתרונות. בית המשפט הוא אחת הכתובות ההכרחיות לציפייה זו. אין בידו ארנק של תקציבים לחיזוק הביטחון האישי, אך יש בידו חרב שבמקרים המתאימים עליו להניפה, היא חרב הענישה. הענישה הספציפית היא כמובן אינדיבידואלית, בכל מקרה לגופו ולנסיבותיו...".
22. זאת ועוד, בע"פ 1044/13 ענאן זידאן נ' מדינת ישראל, (29.10.13) בהקשר זה נאמר:
- "אין צורך להכביר מילים על השפלות שבשוד קשישים חסרי ישע. עמד על כך בית-משפט זה לא אחת בקובעו כי עבירת שוד חמורה שבעתים בעת שהיא מופנית כלפי החלש והקשיש, אשר סיכויו התנגדותו נמוכים... על נפגעי עבירה אלו, בכוח ובפועל, מצווה החברה להגן, ובתי המשפט נושאים חובה זו לנגד עיניהם ומייחסים חומרה יתרה לעבירות המכוונות כנגד קשישים. ראוי לחזור ולהדגיש בכל עת: 'שוד או גניבה מקשיש ומחסר ישע נתפס כמעשה שיש בו כיעור מוסרי גדול יותר מעבירה 'רגילה' של שוד או גניבה, בהיותו הפרה של הציווי 'והדרת פני זקן' הנתפס כמעין חוק טבע בכל חברה אנושית. העבירה של שוד קשישים היא מעשה נקלה ובזוי במיוחד, גם בקוד העברייני, ולא בכדי היא נחשבת לעבירה הנמצאת בתחתית 'שרשרת המזון' של העבירות ושל העבריינים' (ע"פ 1864/11 דוידוב נגד מדינת ישראל, פסקה 7 לפסק-הדין (7.11.2012))"
23. בגילם המתקדם מהווים קשישים רבים "טרף קל" למעשי שוד אלימים. הואיל ואין ביכולתם של קשישים להגן על עצמם מפני מעשי אלימות ושוד, מחובתו של בית המשפט לעשות כן, תוך מתן משקל בכורה לשיקולי ההלימה והגמול.

24. אשר למדיניות הענישה הנהוגה, כאמור, כל אחד מהצדדים הציג פסיקה המשקפת את עמדתו לגבי העונש שיש להטיל על הנאשם. עיון במגוון פסקי דין וגזרי דין המשקפים את הענישה הנהוגת מלמד, כי קיימת קשת רחבה של מעשי שוד השונים זה מזה בנסיבותיהם ובדרגת חומרתם.
25. בהקשר זה אף קבע כבוד השופט א' רובינשטיין כך: "באשר לקביעת מתחם העונש ההולם - כנודע, לובשת עבירת השוד פנים וצורות רבות וקביעת מתחמי הענישה ההולמים בגינה מגוונת; אך פטור בלא כלום אי אפשר (בבלי, חולין כז"ע"ב), ואת המסגרת קבע כמובן המחוקק בקביעת "תג העונש" לעבירה זו - אין זה דיון של עבירה שנעברה תוך פגיעה פיזית אלימה לעבירה שבוצעה על דרך הפחדה בלבד; אין זה דיון של עבירה שנעברה לאחר תכנון והכנה מוקדמים לעבירה אקראית-ספונטנית; אין זה דיון של עבירה שנעברה בחבורה לדינה של עבירת אדם יחיד; אין זה דיון של עבירה שנעשתה תוך שימוש בנשק, חם או קר, לעבירה שנעשתה ללא שימוש בנשק; אין זה דיון של עבירה חד פעמית למסכת שיטתית של עבירות" (ע"פ 4841/13 ספי נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (6.2.14)).
26. כאמור, הפסיקה מבחינה בין המקרים על פי האמצעים ששימשו לביצועה; הנזק שנגרם לנפגע העבירה; התכנון המוקדם או היעדרו והשיטתיות בביצוע העבירה; ביצוע בחבורה או ביחיד; פגיעה פיזית או איום בפגיעה; שימוש בנשק קר או חם או היעדר שימוש בו. להלן אסקור פסיקה באירועים דומים:
- א. בע"פ 3477/24 דבאסה נ' מדינת ישראל (10.3.25), נדון עניינו של מי שהורשע על פי הודאתו בהסדר טיעון, בעבירה של ניסיון שוד. המערער ושני אחרים פרצו בשעת לילה לדירה במטרה לגנוב ממנה רכוש, אך המתלונן המתגורר בה, יליד 1942, התעורר מהרעש ויצא מחדר השינה כשבדיו מערוך. סמוך לאחר מכן, הלמו הנאשם ואחד האחרים בפניו של הקשיש באגרופים, ולאחר מכן הוא הוכה במערוך שלו שנקלח ממנו, הופל על הרצפה, ובני החבורה רכנו מעליו ותפסו את ידיו בעודו צורח ומתגונן. הנאשם חסם את פיו של הקשיש והכניס את אצבעותיו לפיו, ואחד האחרים ריסס אותו בגז פלפל. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 48 ל-75 חודשי מאסר, וגזר על המערער עונש של 60 חודשי מאסר, מאסר על תנאי, פיצוי למתלונן וקנס. הערעור על חומרת העונש, נדחה.
- ב. בע"פ 1167/21 חוג'יראת נ' מדינת ישראל (31.5.21), נדון עניינו של מי שהורשע בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות לפי סעיף 402(ב) לחוק, וזאת על פי הודאתו. המערער הגיע עם אדם נוסף לתחנת דלק במטרה לשדוד כסף מחנות הנוחות במקום, וקודם לכן הם הצטיידו במברג ובסכין יפנית והסירו את לוחית הרישוי מרכבו של המערער. עם הגעתם, המערער והשותף נעמדו בפתח החנות כשהם רעולי פנים, הסתירו את ידיהם מאחורי גבם, והמערער איים על העובד באומרו "תוציא את הכסף או שאני יורה בך". עובד החנות פתח את הקופה ומסר למערער שטרות כסף בסכום כולל של 1,140 ₪. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 18 ל-40 חודשי מאסר בפועל, וגזר על המערער עונש של 18 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. הערעור על חומרת העונש, נדחה.

- ג. בע"פ 8515/17 פלוני נ' מדינת ישראל (24.10.18), נדון עניינו של מי שהורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, שוד בנסיבות מחמירות בצוותא ותקיפת זקן בצוותא. המערער ואחד הגיעו לדירתה של המתלוננת, קשישה המתגוררת לבדה, דפקו על דלתה וכשפתחה להם, תקף אותה האחר בכך שהפילה על הרצפה, החזיק בה בכוח וסתם את אפה ופיה באמצעות מגבת כדי שלא תצעק. האחר המשיך לרתקה לרצפה במשך כעשרים דקות בעוד המערער חיטט בדירה, זרע בה אי סדר וגנב מזומנים בסך 5,000 ₪ ושטר של 100 דולר. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש שנע בין 5 ל-8 שנות מאסר בפועל, מיקם את עונשו בחלק העליון של המתחם, ולאחר הפעלת מאסרים מותנים שעמדו לחובתו גזר עונש מאסר כולל של 8 שנים ו-3 חודשים. הערעור על חומרת העונש, נדחה.
- ד. בע"פ 2257/13 חייפץ נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 24.4.14) נדחה ערעור על חומרת עונש של 5 שנות מאסר בגין שוד קשישה. השוד בוצע באמצעות דחיפת דלת הדירה, הפלת הקשישה ארצה ומשיכת שתי שרשראות זהב מצווארה. הנאשם באותו עניין היה בעל עבר פלילי מכביד, הכולל חמש הרשעות קודמות בעבירות אלימות, איומים ורכוש. ה. בע"פ 4921/11 חמזה דלאשה נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 9.7.12) אישר בית המשפט העליון את העונשים שהושתו על נאשמים שהורשעו בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות ותקיפת קשיש, הנעים בין 7 ל-9 שנות מאסר בפועל. באותו מקרה דובר על שוד של זוג קשישים בני 88 ו-87, בביתם כשהם מצויקים באזיקונים כובעי גרב וכפפות, תוך נקיטת אמצעי אלימות חמורים ואיומים.
- ו. בע"פ 8788/08 זיאד נ' מדינת ישראל (7.4.2011), אישר בית המשפט העליון עונש של תשע שנות מאסר בפועל בגין קשירת קשר לביצוע פשע, שוד בחבורה, ושהייה בלתי חוקית בישראל. שם, פרצו שניים לדירה למטרת שוד, ובמהלך האירוע כבלו אשה קשישה, קשרו סמרטוט סביב עיניה, הצמידו סכין לגרונה ומשהחלה לצעוק היכו אותה וגרמו לשבר באפה ולנפיחות ודימומים בפניה. בנוסף הם דחפו סמרטוט לפיה.
- ז. בת"פ (מחוזי ב"ש) 51082-04-23 מדינת ישראל נ' פלוני (27.5.24), נדון עניינו של מי שהורשע, על פי הודאתו, בעבירות של התפרצות למקום מגורים ושוד. הנאשם התפרץ לדירה בשעת לילה דרך החלון וגנב 1,000 ₪ שהיו מונחים על שידה בחדר השינה. תוך כדי כך הגיעה המתלוננת המתגוררת בדירה, והנאשם תקף אותה בכך שריסס לעברה גז פלפל וברח מהדירה עם הכסף. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 20 ל-48 חודשי מאסר, וגזר על הנאשם עונש של 24 חודשי מאסר, מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת.
- ח. בת"פ (מחוזי מרכז) 29267-08-21 מדינת ישראל נ' פאטשווילי (22.11.23), נדון עניינו של מי שהורשע על פי הודאתו, בעקבות הסדר טיעון, לאחר שנשמעו חלק מראיות התביעה, בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות. הנאשם ואחרים ארבו למתלונן, הפילו אותו ארצה ואזקו אותו באזיקונים בידיו וברגליו, וגנבו מרכבו תיק ובו מאות אלפי שקלים בסכום שאינו עולה על 700,000 ₪. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 42 חודשי מאסר בפועל ל-7 שנות מאסר בפועל, וגזר על הנאשם 42 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי ופיצוי בסך 35,000 ₪ למתלונן. לאחר שהגיש הנאשם ערעור על חומרת העונש בהמלצת בית המשפט העליון, הוא חזר בו מערעורו.

ט. בת"פ (ירושלים) 51902-06-17 מדינת ישראל נ' רמלאווי ואח' (8.7.18), נדון עניינם של שלושה נאשמים שהורשעו, על פי הודאתם במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות והתפרצות למקום מגורים. הנאשמים התפרצו בשעת לילה לדירה שבה התגוררה קשישה ילידת 1936 בכוונה לבצע גניבה, תוך שדפקו על חלון המטבח, ניפצו את החלון ונכנסו לבית. הנאשמים תפסו את המתלוננת שניסתה לברוח והורו לה לשבת על כיסא, כאשר אחד מהם אחז בה ודרש ממנה את קוד הפתיחה לכספת. בהמשך לקחו אותה לחדר השינה, הושיב אותה על המיטה ודרשו ממנה שוב את הקוד, כשאחד מהם איים לפגוע בה. הנאשמים גנבו כסף מזומן בסך 1,500 ₪, תכשיטים יקרים וטלפון סלולרי. למתלוננת נגרם שטף דם, היא סבלה מחרדות ועברה לגור במקום אחר. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם שנע בין 40 ל-70 חודשי מאסר בפועל, וגזר על שלושת הנאשמים עונשים של 44, 34 ו-50 חודשי מאסר, בהתאם לנסיבותיהם האישיות, היעדר עבר פלילי או קיומו, והמלצת שירות המבחן. בנוסף נגזר עליהם מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת.

27. כאמור לעיל, הנאשם הורשע גם בביצוע מספר רב של פעמים של עבירת כניסה או ישיבה בישראל בניגוד לחוק. הערכים המוגנים העומדים בבסיס עבירה זו הם ריבונות המדינה, בכך שנפגע כוחה לקבוע את הנכנסים לשטחה, ערכים כלכליים וחברתיים, וכן ביטחון הציבור, משיש בכניסה לישראל בניגוד לחוק להביא לפגיעה אפשרית, פוטנציאלית, בציבור השוכן בשטחה.

28. יפים לענייננו דבריו של כב' השופט ס' ג'ובראן ברע"פ 3677/13 מוחמד אלהרוש נ' מדינת ישראל (9.12.14): "מושכלות ראשונים הם כי הכניסה לישראל שלא כדין ומבלי היתר פרטני פוגעת בביטחון המדינה, בזכותה לקבוע את הבאים בשעריה ועלולה להגדיל את הסיכון לפשיעה מצד אלו ששוהים בה לא כדין... אין חולק כי עצם תופעת הכניסה שלא כדין מגדילה את הפוטנציאל לסיכון בטחוני, בין היתר בכך שהיא פותחת פתח לזליגת פעילות חבלנית עוינת (פח"ע) לתחומי מדינת ישראל ובכך מסכנת את בטחון תושביה..."

מידת החומרה של עבירת השב"ח נגזרת מהמצב הביטחוני. היא עשויה להשתנות עם שינוי העתים ואף עשויה להשתנות ממחוז למחוז. יש לבחון ולהתאים מעת לעת את מתחם העונש ההולם ואת העונש הראוי בתוך המתחם בגין עבירה זאת על פי תנאי הזמן והמקום, כך שאת מסקנתנו בפסק דין זה יש לבחון על רקע נסיבות ומצב בטחוני נתון".

29. ואומנם, לאחר איימי השבעה באוקטובר ובעקבות מצב המלחמה שבה מצויה מדינת ישראל, נראה כי מדיניות הענישה הנהוגה השתנתה, ולפי הגישה המקובלת מתחם העונש ההולם למעשה של כניסה לישראל שלא כדין, אשר לא לווה בעבירות נוספות ובוצע במהלך אותה תקופה, נע בין 2 ל-7 חודשי מאסר (רע"פ 7908/23 אלנגאר נ' מדינת ישראל (27.11.23); עפ"ג 65843-05-24 מדינת ישראל נ' ג'נאג'רה (6.6.24); עפ"ג 6746-10-23 מדינת ישראל נ' זארכנה (9.10.23); עפ"ג 49281-02-25 חטיב נ' מדינת ישראל (22.5.25)), וכאן עסקין בריבוי עבירות ובאישום הראשון גם נלוו לעבירת הכניסה לישראל עבירות נלוות חמורות.

30. אשר לנסיבות ביצוע העבירות- שקלתי כי מדובר בעבירה מתוכננת היטב, כאשר מידע שמסר זאיד לנאשם 1 בדבר הכספת שנמצאת בבית המתלוננים הוביל להתארגנות המשותפת של נאשם 1, הנאשם ושניים נוספים לפריצה לבית ולגניבת הכספת וחפץ נוסף. הנאשם יחד עם שני שותפים התפרצו לדירת המתלוננים כשהם רעולי פנים ומצוידים במוט ברזל, בעוד נאשם 1 שהה בקרבת מקום והדריך אותם בשיחת טלפון היכן נמצאת הכספת. בהמשך, הם נכנסו לחדר השינה בעת שישנו בה המתלוננים, זוג קשישים בשנות השבעים והשמונים לחייהם, אשר בשלב מסוים התעוררו ונבהלו מאוד למצוא שלושה רעולי פנים המשוחחים ביניהם בשפה הערבית, בעיצומה של מלחמה, בתוך חדר השינה שלהם. ברם, הנאשם ושותפיו לא נמלטו מיד, להיפך, אחד מהם דרש מהמתלוננת המבוהלת להיות בשקט ולומר לה היכן נמצא המפתח של הכספת. בהמשך הם עקרו את הכספת מן הקיר באמצעות מוט ברזל ורק אז עזבו את המקום.

31. עוד שקלתי, כי הנזק החומרי שנגרם הוא משמעותי, שכן הכספת נעקרה מן הקיר כאשר בתוכה תכשיטים וכסף זר בשווי 30,000 ₪ ובנוסף נגנבה חרב יקרת ערך מחדר אחר בבית. מלבד הנזק החומרי יש לשקול גם את עוגמת הנפש נוכח אובדן חפצים בעלי ערך סנטימנטלי עבור המתלוננים. כמו כן, שקלתי את הפגיעה הנפשית המשמעותית שנגרמה למתלוננים, כפי שעולה מהצהרת נפגעת העבירה שהוגשה וכן מהודעותיהם המתלוננים, כפי שפורט בהרחבה בהכרעת הדין (ראו פסקאות 26-29). כמו כן שקלתי כי הנזק הפוטנציאלי כתוצאה מהעבירה, הן מבחינת היקף הרכוש והן מבחינת הנזק הפיזי והנפשי למתלוננים, אף עלול היה להיות חמור יותר מזה שנגרם בפועל.

32. הנאשם פעל מתוך בצע כסף, מבלי להקדיש מחשבה נוספת לכך שהוא פורץ לביתם-מבצרם של זוג קשישים, וגרם להם לבהלה רבתי ולחשש שמוסיפים ללוותם גם כיום, והפגין תעוזה רבה בכך שגם אחרי שהמתלוננים ניעורו משנתם והבחינו בהם, לא עזב את המקום מיד, לא ויתר והתעקש להשלים את המשימה שלשמה הגיע. כמו כן, כאמור, את העבירות ביצע הנאשם כשהוא שוהה בארץ שלא כדין, כמו פעמים רבות קודמות שבהן נכנס לישראל בניגוד לחוק.

33. כאמור, במקרה דנן, שילובן של שתי העבירות יחד, יוצרות פגיעה משמעותית יותר בערכים המוגנים, שכן מעשה השוד אירע בביתם של נפגעי העבירה, ביתם הוא מבצרם ושם הם אמורים לחוש מוגנים ביותר. המקום נפרץ על ידי שלושה זרים שבאו עמם במגע, איימו עליה ונטלו את רכושם והכל בשעת מלחמה על ידי מי שכלל אינם מורשים להיכנס לישראל. בית המשפט העליון הדגיש כי ניסיון החיים מלמד שבמקרים מסוימים קיים סיכון להתפתחות אלימה של האירוע גם אם מבצע העבירה כלל לא התכוון לכך, כאשר הפורץ לדירה נתקל במי שמתגורר במקום, במקרה דנן הסיכון התממש, ולמרבה המזל האירוע הסתיים ללא פגיעות פיזיות, אך הצלקות הנפשיות מהאירוע אינן פשוטות.

34. אשר לחלקו של הנאשם בעבירה ביחס לזה של נאשם 1- אמנם, נראה כי מעורבותו של הנאשם ביוזמה ובתכנון הייתה פחותה מזו של נאשם 1, אך חלקו בביצוע ובהוצאה לפועל של התכנית, קרי, הפריצה לבית ולאחר מכן ביצוע השוד, הייתה משמעותית יותר ממנו. כמו כן, בניגוד לנאשם, נאשם 1 אשר הודה וחסך זמן שיפוטי בכך שהגיע להסדר טיעון, הנאשם הורשע לאחר שנשמעו ראיות, כך שאין ממש בטענה כי עונשו של הנאשם צריך להיות פחות מזה של נאשם 1.

35. לאחר שבחנתי את הערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירות, את מדיניות הענישה הנהוגה, ואת נסיבות ביצוע העבירות, הגעתי לכלל מסקנה כי מתחם העונש ההולם את העבירות שלפניי, נע בין 3.5 ל-6.5 שנות מאסר בפועל, לצד רכיבי ענישה נלווים.

העונש המתאים

36. אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה- לקולה שקלתי, כי מדובר בגבר צעיר כבן 28, אשר בשל פטירת אביו כשהיה צעיר לקח על עצמו חלק משמעותי בפרנסת המשפחה ובדאגה לרווחתה. כמו כן יש לראות בחיוב את לקיחת אחריותו של הנאשם בדבריו האחרונים בבית המשפט, את הבעת החרטה שביטא ואת רצונו להשתלב בתהליך טיפולי-שיקומי במסגרת שירות בתי הסוהר. עוד שקלתי, כי הנאשם נמצא במעצר מתחילת חודש נובמבר 2024, וכידוע תנאי המעצר קשים מתנאי מאסר. עם זאת, לחומרה שקלתי כי לנאשם עבר פלילי בעבירה ממין העניין של התפרצות בגינה ריצה עונש מאסר, יחד עם זאת לא מדובר בעבר מכביד, ומדובר בהרשעה מלפני כשבע שנים. עוד שקלתי, כי הנאשם בחר לנהל הליך הוכחות, ואף שאין לזקוף זאת לחובתו, הוא לא יהיה זכאי להקלה הניתנת למי שמודה במעשיו, לוקח אחריות וחוסך בזמן שיפוטי. לצד זאת, יש לברך על כך שבמסגרת ניהול ההליך הסכים להסתפק בהגשת הודעות המתלוננים במשטרה ולא הטריח אותם להעיד בבית המשפט.

37. לאור האמור לעיל, אני סבורה כי בענייננו יש למקם את עונשו של הנאשם ברף התחתון של חלקו האמצעי של מתחם העונש ההולם.

38. אשר על כן, החלטתי לגזור על הנאשם את עונשים כדלהלן:

א. 4.5 שנות מאסר בפועל, אשר ירוצו מיום מעצרו.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר על כל עבירת רכוש או אלימות מסוג פשע.

ג. 4 חודשי מאסר על תנאי, הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר על כל

עבירת רכוש מסוג עוון או כל עבירה לפי חוק הכניסה לישראל.

ד. פיצוי כספי כולל לשני נפגעי העבירה בסך ₪ 15,000 אשר ישולם בחמישה עשר תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.1.26, ובעל ה-1 לחודש שלאחריו. לא ישולם תשלום במועדו או במלואו תעמוד יתרת הפיצוי לפירעון מיידי.

תשומת לב שירות בתי הסוהר לבקשת הנאשם להשתלב בהליך טיפולי בעת מאסרו, ואני תקווה שהוא יעשה כן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ו תמוז תשפ"ה, 22 יולי 2025, בנוכחות הצדדים והנאשם.